Derrapadors, l'afaitat més suau

Celes Piedrabuena
Toni Grases

Hi ha qui s'afaita a mà i qui confia la suavitat de la seva pell a l'electricitat. Els derrapadors ténen clar que després de la seva passada, les galtes dels estadis han d'estar immaculades.

No sé si teniu costum de seguir les proves de la Copa del Món d'esquí alpí, un desig que demana a crits una resposta afirmativa. Tampoc tinc la certesa que sigueu curiosos i observadors, qualitats que tota persona eixerida hauria de tenir. Els bons aficionats als esports d'hivern, a les competicions alpines, i a la neu en general, observadors i curiosos, hauran apreciat com en les proves de la Copa del Món baixen darrera dels corredors, uns tres esquiadors que semblen seguir la línia dels esquiadors que els precedien. No es tracta de cap espontani. Tampoc de cap competidor amb ganes de prendre el pèl a ningú. No. Són els derrapadors. Uns esquiadors suficientment qualificats que tenen com a missió deixar la pista en perfectes condicions per tal que els esquiadors que competeixen es trobin les òptimes condicions de neu per mirar de guanyar la seva particular lluita contra el crono.

En totes les curses

Com és lògic, de derrapadors, n'hi ha a totes les curses, tant en les cites de la Copa d'Europa, com de la Copa del Món, així com en els Campionats d'Espanya, Campionats de Catalunya o de la Lliga Catalana. La diferència recau, lògicament, en el nombre de derrapadors i en les seves condicions tècniques, però de derrapadors sempre n'hauria d'haver, doncs són la figura que vetlla pel correcte desenvolupament de la competició. Serien, perquè us feu una idea, com aquells operaris que en el descans d'un partit de futbol van caminant pel damunt el camp amb un rastell tapant els trossos de gespa aixecada i deixant el camp com si fos una catifa.

Estadi FIS Vaques, de Boí Taüll.

Directius de la FCEH fent un treball de preparació de la pista de forma conjunta. El primer tapa els possibles forats i el segon pentina la neu.

Jordi Farreny, reconegut tècnic de l'estació d'Espot Esquí, entrenador i director de l'escola d'esquí, dur un pic per acondicionar la pista, molt probablement per trencar una placa de gel.

Ara bé, i com molt bé diu Lluís Roig, delegat tècnic de la FIS, "no és el mateix derrapar una cursa d'eslàlom que una de gegant, supergegant o de descens. Normalment, en una prova de la Copa del Món els qui derrapen són corredors de l'escola del club local de l'estació o de la mateixa estació que acull la competició", i afegeix, "això és així perquè són els esquiadors que tècnicament estan millor preparats, i perquè també se segueix un sistema de treball propi amb les escoles; tot i que també és veritat que en altres emplaçaments es fa amb gent jove, però el més recomanable és que els derrapadors siguin esquiadors amb experiència". En aquest sentit, val dir, que, per exemple, a la Molina la feina de derrapar recau en els integrants de l'Escola d'Esquí Poliesportiva de Hans Breitfuss, donada la seva experiència i coneixement de la matèria, ja que s'ha de conèixer la pista com si fos el menjador de casa teva, saber treballar amb els diferents estats de la neu que es donen en el decurs d'una baixada i saber derrapar en funció de la disciplina, ja que no és el mateix una cursa d'eslàlom que un descens. Normalment, derrapar una pista molt dura, com sempre haurien d'estar les d'eslàlom i gegant, no representa gaire maldecaps pels derrapadors, però no sempre és així, i després el derrapador ha de ser conscient del temps que té. Així, en una prova de supergegant sempre s'ha de calcular que els intervals entre corredor i corredor són d'un minut i mig. La meitat d'aquest temps ha de ser per derrapar i l'altra meitat per saber col·locar-se en un lloc de la pista que no intervingui de cap manera en el desenvolupament de la prova, que no molesti el corredor i que no representi cap perill per a ell. Sembla mentida, o pot costar de creure, però molts dels accidents que es produeixen en les curses, més enllà de les caigudes que pateixen els propis competidors, es produeixen entre els esquiadors i les persones que hi ha repartides per la pista. Unes vegades aquestes situacions es produeixen per la pròpia negligència del derrapador en si, que per

Anna Torras, directora tècnica de l'Ski Camp Club, en una dia de molt de fred. Porta una motxilla on molt probablement porta els abrics dels esportistes, i a la vegada que baixa aprofita per aplanar la pista.

inconsciència o per desconeixement, es col·loca en un punt massa arriscat, com ara al costat d'un salt per gaudir de l'espectacularitat de la prova. Per a minimitzar les situacions de risc, dalt de la pista hi ha la figura del coordinador, que es comunica amb el jurat via ràdio, i és qui informa de com s'ha de derrapar, a la vegada que el té informat de tot el que es necessita saber. El nombre de derrapadors varia en funció de la categoria de la cursa i de la disciplina. Normalment, després de cada esquiador de la Copa del Món baixen un o dos derrapadors, en especialitats com eslàlom o gegant, però en descens, donades les seves característiques intrínseques, en baixen tres, i d'aquests tres dos derrapen i un vigila. I els que derrapen només han de derrapar. En el cas que caigui o es trenqui una porta, són els controls o els pisters els qui s'han de posar mans a l'obra, ja que són les persones que van més equipades per aquesta feina –amb grampons, pala o tornavisos si cal–, ja que també s'ha de considerar que al llarg de diferents punts del recorregut hi ha ubicats diferents estris de recanvi, situats estratègicament.

Afaitat d'una o dues fulles

A dia d'avui quan vas al supermercat a la caça i captura d'una màquina d'afaitar et trobes amb un munt d'opcions, ja que de gillettes n'hi ha de tota mena. N'hi ha les clàssiques i blaves màquines de tota la vida, fins a les més sofisticades, especials per a les persones amb la pell suau –com és el meu cas–, que s'adapten perfectament al perfil de la cara, que repelen com poques i amb la màxima suavitat i que fins i tot funcionen amb piles. Si el meu avi aixequés el cap! Doncs a l'hora de derrapar succeeix el mateix. Igual que no s'ha de cuidar de la mateixa forma un camp de gespa situat al costat del mar que un que estigui a la muntanya, o un que es trobi en una localitat on plou molt que un altre que hi sigui en una localitat en la que no plou ni per casualitat, s'ha de tractar en funció de la disciplina que acull. "El que s'ha de mirar més, sobretot en el gegant i l'eslàlom, és la traça, ja que encara que la pista estigui dura i no es marqui massa la traça, s'ha d'anar lliscant per marcar-la correctament. Per la seva banda, en descens i supergegant s'ha de tenir en compte que el viratge dels corredors no és el mateix, que no tots passen pel mateix lloc", explica en Lluís Roig. Sempre es diu que no parteix amb el mateix avantatge l'esquiador que obre que el que surt en la posició 25, per dir un número, ja que, en bona lògica, la pista es va espatllant, els sots van apareixent, i el rendiment dels esquiadors no és el mateix. No pot ser el mateix. Per això, el bon derrapador es diferencia de la resta en què ha de saber per on passarà l'esquiador, i d'aquí la importància de tenir els coneixements necessaris, de saber el que té entre mans. Així, no hauria de derrapar tocant la porta ni la traça, hauria de limitar-se a allisar la pista, tot i que cada corredor, per increïble que pugui semblar, segueix una traça en concret. I si en eslàlom o gegant és més habitual que molts esquiadors passin pel mateix punt, en descens o supergegant cadascú té la seva traça.

En definitiva, del que es tracta, tot i que és impossible, és que tant el primer com el darrer competidor trobin la pista en les mateixes condicions, perquè donin tot el que tenen dins, en funció de la seva pròpia capacitat tècnica i física i de la qualitat del seu material. De fet, hi ha un article de la normativa internacional que deixa ben clar que la pista ha d'estar en unes condicions perfectes perquè el handicap sigui el més baix possible pel corredor que va al darrere. És a dir, que s'ha de fer el possible perquè el terreny de joc dels esquiadors estigui en òptimes condicions, perquè la pilota llisqui sense irregularitats i no s'aixequi la gespa al pas dels jugadors, la qual cosa és gairebé impossible per la mateixa dinàmica del joc i per l'acció agressiva dels tacs de les botes. ❄

Un, dos o tres

El nombre de derrapadors que derrapen varia en funció de la categoria de la prova, de la disciplina en qüestió i de la pista. Així, si en una cursa de la Copa del Món pot haver-hi un o dos derrapadors per a un gegant o eslàlom i tres per un descens, el nombre de derrapadors podríem dir que es manté en una cita de la Copa d'Europa, però aquesta realitat ja varia en proves de menor importància, com ara una cursa FIS, que de fet en té i molta. En aquest punt, Lluís Roig, delegat tècnic de la FIS, ho deixa ben clar, "en una cursa FIS s'intenta que hi hagi el nombre necessari de derrapadors. Acostumen a ser els mateixos entrenadors els qui fan aquesta feina, tot i que també la poden fer els voluntaris del club organitzador de la prova o els professors de l'escola d'esquí. L'important és que n'hi hagi".